

A Bölcsészettudományi Kar történetének vázlata*

Fazekas Csaba

„Az 1989-es év a megye művelődésének történetébe alighanem úgy fog bevonulni, mint a bölcsészeti egyetemi képzésért folytatott viták-harcok-mozgalmak éve” – írta a rendszerváltás lázas időszakában Csorba Csaba a megyei napilap hasábjain,¹ jelezve, hogy az ország politikai berendezkedésének átalakulása érdekes módon egybeesett Észak-Magyarország felsőoktatási szerkezetváltásának folyamatával. A cikk több olyan érvet is említett, amely ekkoriban gyakran elhangzott a miskolci bölcsészképzéssel kapcsolatosan. Például, hogy kevés a jó tanár a megyében, Miskolc felsőoktatásának szerkezete egyenetlen a bölcsészkar nélkül stb. A rendszerváltás évében a korábbi tervezetek, tapogatózások egyre konkrétabb formát öltöttek, egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a város felsőoktatási intézménye már nem maradhat meg kizárólag a műszaki (mérnök-) képzés bázisán. Az 1980-as években a képzési szerkezetet még mindig a mérnökképzés dominanciája jellemezte, amelyet azonban kiegészített néhány más képzési terület. A jogász-, majd közgazdászképzést logikusan követte a bölcsészkar létesítésének gondolata. Az intézmény neve 1990-ben változott Nehézipari Műszaki Egyetemről Miskolci Egyetemre, ami önmagában jelezte, hogy lassan teret nyert a tudományegyetemi koncepció, az univerzitás sokszínűségének gondolata, amelyet akkor sajátos módon a rendszerváltás nemkívánatos következményei (gazdasági szerkezetváltás) is erősítettek. Mindezt már a rendszerváltó országgyűlés kulturális bizottsága is megerősítette, amely 1989. november 14-én kihelyezett ülést tartott Miskolcon, kifejezetten a bölcsészkar alapításának lehetőségeiről.² Kovács László akkori városi tanácselnök a városból való elvándorlás fékezése szempontjából is fontosnak tartotta a felsőfokú bölcsészképzés intézményesítését Miskolcon. Manherz Károly, a művelődési tárca miniszterhelyettese a kihelyezett bizottsági ülés kapcsán a szűk profilból fakadó veszélyekre is figyelmeztetett, de leszögezte, hogy a miskolci campuson adott feltételekre fel lehet építeni a bölcsészképzést. Megállapította még: „Nem várhatjuk, hogy valódi szellemi központtá alakuljon egy-egy tanszék, ha az ott tanító tanárok nem élnek a városban.”

A bizottság határozottan támogatta az új kar létesítését, amely komoly lökést adott a megkezdett előkészítő tárgyalásoknak, immár a rendszerváltást követően. 1990-ben jött létre magánvállalkozás formájában a Miskolci Bölcsész Egyesület, amelynek képzéseire jelentős számban jelentkeztek a diákok. Mindez önmagában jelezte, hogy a humán és társadalomtudományi sza-

* A kar történetének részletes feldolgozása még nem készült el. Az interneten is elérhető szócikkek, adatsorok mellett egyetlen ilyen témájú tanulmányra támaszkodhattunk, amelyet a kar akkori dékánhelyettese, későbbi dékánja készített: BESSENYEI József: A Bölcsészettudományi Kar története. In: *50 éve Miskolcon. Fejezetek a Miskolci Egyetem történetéből*. Szerk.: ZSÁMBOKI László. Miskolc, 1999. 205–219. A további – hivatkozás nélküli – adataink a Bölcsészettudományi Kar irattárában találhatóak, illetve internetes honlapján elérhető forrásokból származnak.

¹ CSORBA Csaba: Bölcsészkar és egyéb bölcselkedések. *Észak-Magyarország*, 1989. november 7.

² Ld. pl.: A miskolci bölcsészképzés esélyeiről. *Észak-Magyarország*, 1989. november 15.

kok iránt a régióban jelentős az érdeklődés, sőt, az új képzési formák az ország távolabbi vidékeiről is képesek voltak vonzani a hallgatókat. A „magánegyetem” a kilencvenes évek elején azonban nemcsak az érdeklődő diákokat, hanem a humán tudományok számos miskolci illetve országosan ismert személyiségét tudta megszólítani, akik oktatóként komoly szerepet játszottak a bölcsészképzés előzményeinek kialakításában. Nyilvánvaló volt ugyanakkor – jogszabályi feltételek hiányában –, hogy ez az egyesületi forma hosszabb távon nem tud megfelelni a bölcsészképzéssel kapcsolatos elvárásoknak, különösen úgy, hogy jelentős egyetemi központ működött Miskolcon.

A Miskolci Egyetemen 1990-től kari keretekben folytatták a közgazdászképzést, ami szintén erősítette az új képzési profilok kialakítását. A bölcsészképzés számára szerencsés fordulatként – akkor az orosz nyelvtanárok posztgraduális formában történő átképzése kapcsán – az 1991/92-es tanév első szemeszterétől hat féléves angol és német nyelvtanárképzés indult a Miskolci Egyetemen, ezek voltak tehát az első bölcsész szakok. Az előkészítő tárgyalások felgyorsítását erősítette továbbá az a tényező is, hogy a korábbi Nehézipari Műszaki Egyetem társadalomtudományi tárgyait oktatók szervezeti egységei megszűntek, illetve átalakultak. Farkas Ottó rektorhelyettes vezetésével meg is alakult egy előkészítő bizottság, mely a bölcsészképzés önálló szervezeti egységének megalakulását 1992. szeptemberre irányozta elő, s kidolgozta az indítható szakok struktúráját, javaslatot tett a Miskolci Bölcsész Egyesület hallgatóinak átvételére, körültekintően igyekezett felmérni a képzések várható fogadtatását a Miskolci Egyetem, a társkarok, továbbá a felsőoktatási kormányzat szempontjainak mérlegelésével. (Utóbbi különösen abból a szempontból vált fontossá, hogy az eredetileg Miskolcon is kétszakosra tervezett képzési forma helyett a tárca mindenütt az országban az egyszakos bölcsészképzésre való átállást támogatta.) Az előkészítő bizottság foglalkozott továbbá az újonnan belépő hallgatói létszám kollégiumi elhelyezésének, a könyvtári ellátottságnak a kérdéseivel stb., s részletesen kidolgozott javaslatukat az Egyetemi Tanács 1991. december 5-i ülése megtárgyalta és jóváhagyta. Ennek nyomán az akkori Művelődési és Közoktatási Minisztériumhoz 1992 februárjában nyújtották be az alapítással foglalkozó dokumentációt. 1992 tavaszán több – az érintettek széles körét bevonó – előkészítő megbeszélésre került sor, mindezzel párhuzamosan megtörtént az egyes szakok oktatási programjainak kidolgozása egy-egy neves, a későbbi oktatói gárda vezetőit adó szakember felkérésével. Mindennek eredményeként 1992. július 1-től létrejött a Bölcsészettudományi Intézet szervezeti struktúrája, melyben 14 szervezeti egység kapott helyet. (Két-két magyar nyelv- és irodalomtudományi, angol illetve német nyelvészeti és irodalmi tanszék, továbbá egy-egy történettudományi, filozófiai, közös szociológiai és politológiai, neveléstudományi, kulturális és vizuális antropológiai, alkalmazott nyelvészeti, szlavisztikai és romanisztika tanszék mellett a megalakítandó intézethez kapcsolták az egyetem Idegennyelvi Oktatási Központját is.)

Az 1992/93-as tanévet az előkészítő munkák nyomán 161 (mintegy harmadrészben másodállású) oktató kezdhette meg, akik részben a Miskolci Egyetem más szervezeti egységeiből, részben a bölcsész egyesülettől kerültek átvételre, de igen sok oktató kapott megbízást a helyi közgyűjteményekből, kulturális intézményekből illetve többen akadtak közöttük (jórészt pályakezdő fiatal szakemberek), akiket a bölcsészképzés beindításával lehetett Miskolcra csábítani.

A tanév két évfolyamon kezdte meg az oktatást, ekkor még kizárólag a Miskolci Bölcsész Egyesületől átvett mintegy négyszáz hallgatóval, felvételit az intézet először 1993-ban szervezett. A szakok struktúrája az első tanévek alatt már kialakult, lényegében a miskolci bölcsészképzés magját az intézmény fennállása folyamán ezek képezték. A főiskolai szintű idegen nyelv szakok (angol és német, valamint ide sorolva a később indított alkalmazott nyelvészetet) mellett a képzés második pillérét a „klasszikus” bölcsész szakok (magyar, történelem, filozófia) adták, a harmadikat pedig a társadalomtudományok. A szociológia mellett Miskolcon indult az országban először önálló egyszakos képzésben politológia szak, továbbá kiemelendő az országosan is úttörő szerepet játszó kulturális és vizuális antropológia szak. E hárompilléres képzési palettát egészítette ki az egyetemi szintű tanárképzés megszervezése és sikeres folytatása.

A Bölcsészettudományi Intézet első „otthonát” az ekkori E/7-es kollégium első emeletének néhány irodája jelentette, majd az 1993/94-es tanév elejétől költözhetett a legtöbb tanszék, a Dékáni Hivatal és a tanulmányi adminisztráció a Tüzeléstechnikai Kutatóintézetből (közismert nevén: TÜKI-től) átvett négyemeletes irodaépületbe, mely máig a bölcsészkar központi épülete. Az idegen nyelvi képzést biztosító tanszékek az egyetem E/6-os épületének földszintjén nyertek elhelyezést, két szervezeti egység (a Kulturális és Vizuális Antropológiai illetve a Neveléstudományi Tanszék) pedig a húsz év alatt két ízben is költözni kényszerült a különböző szervezeti átalakítások miatt. A kar további szervezeti egységei találhatóak még az ezredforduló után felújított C/2-es épülettömbben is.

A kilencvenes évek „hőskorát”, a karrá válásig eltelt öt esztendő a Miskolci Egyetemre való beilleszkedés különböző szempontjai határozták meg. Sikerült elfogadtatni a műszaki hagyományokkal rendelkező intézménnyel az alapvetően más profilú bölcsészképzés sajátosságait. Az egyetemi közbeszédben „tarisznyásokként” emlegetett bölcsészhallgatók hamar beilleszkedtek nemcsak más karokon tanuló diáktársaik közé, de hamar részévé váltak a selmeci diákhagyományok ápolásának is. Elsőként már az 1994/1995-ben végző évfolyam is valétált, szalagot illetve gyűrűt is avatott. Ettől kezdve a nagyszámú bölcsészdiplomás nemcsak a helyi, hanem az országos munkaerőpiacon is meg tudott jelenni. Létrejött a kari Hallgatói Önkormányzat, a Valéta Bizottság, majd az ezredfordulótól a hagyományokat is ápoló bölcsész diáktársaságok.

Kiépült az intézet (a későbbi kar) szervezeti felépítése is, megalakult a legfontosabb döntéshozó szerv, az Intézeti Tanács, létrejöttek a legfontosabb (tanulmányi, felvételi, gazdasági, jegyzet, stb.) bizottságok, melyek kisebb-nagyobb változásokkal ma is az intézmény döntéshozatali illetve végrehajtó mechanizmusát segítik. Az intézet igazgatója mellett három igazgatóhelyettesi poszt kialakítására került sor, ez – néhány hatáskör-átcsoportosítástól eltekintve – a kari szervezetben is változatlanul megmaradt. Kialakult és stabilizálódott a Dékáni Hivatal illetve a Tanulmányi Csoport ügyrendje is.³

³ A Bölcsészettudományi Intézet igazgatói, illetve (1997-től) a Bölcsészettudományi Kar dékánjai voltak: Pokol Béla (1992–1993), Kabdebó Lóránt (1993–2001), Bessenyei József (2001–2005), Fazekas Csaba (2005–2009), Illésné Kovács Mária (2009–től). Igazgatóhelyettesi (1997-től dékánhelyettesi) posztot töltöttek be: Szakálné Veres Ildikó (1992–1994), Faragó Tamás (1992–1993), Gárdus János (1992–1994), Bradean-Ebinger Nelu (1993), Bessenyei József (1993–2001), Loránd Ferenc (1994–1997), Lénárt Levente (1994–1996), Petneki Áron (1996–2001), Dobrossyné Fügedi Márta (1997–2000), Fazekas Csaba (2001–2005), Bárczy Klára (2001–), Illésné Kovács Mária (2001–2009), Pankucsi Márta (2002–2004), Pethő Sándor (2002–2004), Dobos Csilla (2004–), Horváth Zita (2009–). 2009-től a kari vezetést két szakigazgatói poszt is kiegészíti: stratégiai (Kotics József) illetve pályázati (Szabó-

Az 1995-ös év azért is nevezetessé vált, mert ekkor kellett sort keríteni az első nagyobb megszorításra, amely a Bölcsészettudományi Karon az Idegennyelvi Oktatási Központ kiválását eredményezte. Ennek ellenére a bölcsészkar oktatói állománya folyamatosan javult, a másodállásúak aránya csökkent, a főállásúaké folyamatosan nőtt, számos fiatal oktató megszerezte tudományos fokozatát, egyre több habilitációra illetve a ranglétrán való előrelépésre került sor az oktatók között. 1997 tavaszán a miskolci bölcsészkar adhatott otthont az Országos Tudományos Diákköri Konferencia Humán Tudományi Szekciója előadásainak. Megtörtént továbbá – irodalomtudományi területen – az első doktori iskola alapjainak lerakása is. Mindez a képzési paletta bővülésével, a képzések feltételeinek folyamatos javulásával oda vezetett, hogy a Miskolci Egyetem megalapozott akkreditációs kérelemmel fordulhatott az illetékesekhez a Bölcsészettudományi Intézet karrá nyilvánítása érdekében. 1997 szeptemberében került sor a Magyar Akkreditációs Bizottság látogató bizottságának miskolci szemléjére. A delegáció pozitív benyomásai és megfogalmazott álláspontja jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy ezt az évet a korábbi intézeti elnevezés helyett Bölcsészettudományi Karként kezdhette meg.

Az ezredforduló időszakában a kar a Miskolci Egyetem egyik legnagyobb hallgatói létszámát felmutató, folyamatosan gyarapodó szervezeti egysége volt. A folyamatot mutatja, hogy a legnagyobb oktatói létszámokat foglalkoztató képzések szervezeti egységei időről időre újabb (tematikus) tanszékeket tudtak létrehozni. A magyar nyelv és irodalom szakon például létrejött külön Közép-Európa Irodalma és Kultúrája Tanszék, Összehasonlító Irodalomtörténeti Tanszék, Régi Magyar Irodalomtörténeti illetve Felvilágosodás és Romantika Irodalma Tanszék; történelem szakon a kronologikus tagolás mellett Művelődéstörténeti és Muzeológiai Tanszék stb. A kar szakmai tevékenységét a tovább szaporodó konferenciák, tudományos tanácskozások, színvonalas és széles körben ismertté váló kiadványok jelezték.

A 2001/2002-es tanévtől a miskolci bölcsészkarnek is szembe kellett nézni a folyamatosan változó, a hatásokat be sem váró felsőoktatási reformokkal, melyekhez a kar vezetőinek, oktatóinak, adminisztrációjának folyamatosan alkalmazkodnia kellett. Az említett tanévben a kar valamennyi szakja, tanszéke elkészítette a 129/2001. (VII. 13.) Korm. sz. rendelet értelmében a kreditrendszerű képzésre vonatkozó tanterveit. A szakok életét alapvetően ez még nem borította fel, a korábbi képzésekben szereplő tanegységek kreditpontokkal való ellátása viszonylag zökkenőmentesen bekövetkezett, a hallgatók számára tanulmányaik továbbra is jól tervezhetők maradtak. Fontos újonság volt viszont a rendelet értelmében a kétszakosság bevezetése, vagyis az, hogy bizonyos szakokat csak bizonyos szakokkal lehetett párosítani. A képzési idő azonban szakpárokra (leszámítva az immár négy éves főiskolai szintű nyelvtanár szakokat, továbbá az egyszakos bölcsészképzéseket) továbbra is öt év volt, külön kiegészítve a megújuló tanárképzési modul követelményeivel.

Tóth Kinga Dóra). A Dékáni Hivatal vezetését 2002-ig Kovács Viktor, azt követően Borbás Emese látta el. A Tanulmányi Csoport vezetői voltak: Kolyankovszky Istvánné, Kovács Viktor, Vincze Orsolya, Lengyel Attila és Körtvélyesi Vanda.

A 2002/2003-as tanév nagy újdonságának az elektronikus hallgatói nyilvántartási rendszer (Neptun-rendszer) előkészítése majd bevezetése számított. A bölcsész szakok jellegétől kezdetben idegen, majd évek alatt azzal megbarátkozó elektronikus nyilvántartásra való átállás elhúzódtását jelzi, hogy a papír alapú leckeönyvek végleges kiküszöbölésére csak 2011-ben kerülhetett sor. Az évek folyamán egyre átláthatóbb, a tanulmányi ügyintézését megkönnyítő rendszer épülhetett ki a bölcsészkaron is.

A nagyszámú hallgatói kérvény feldolgozására, kiértékelésére, a kari bizottságok munkájának tehermentesítésére a 2003/2004-es tanévben került felállításra – a Hallgatói Önkormányzat működésében – egy később mások számára is példaértékű Hallgatói Információs Központ.

Ettől az időszaktól a miskolci bölcsészkar is fokozottan készült az egész felsőoktatást alapjaiban érintő átalakításra, a több ciklusú képzési, ún. „bolognai” rendszerre való áttérésre. A kar vezetői folyamatosan részt vettek a vonatkozó, országos szintű egyeztetéseken, felkészülten várták a képzéseink esetében először 2006-ban indított BA-alapszakok indítását. Nagy siker volt a bölcsészkar számára, hogy valamennyi meglévő szakjának megfelelő alapszakot sikerült akkreditáltatni (magyar, történelem, szabad bölcsészet, anglisztika, germanisztika, kulturális antropológia, politológia, szociológia), később újabb alapszakokat (pedagógia, szociális munka) is. Az alapszakok akkreditációjánál igyekeztek figyelembe venni a képzés miskolci sajátosságait, például a szakirányok hirdetése kapcsán, továbbá elkészültek az 50 kredites („minor”) szakok programjai is. A 2007-es év igazi szakakkreditációs lázban találta a kart és szervezeti egységeit, ugyanis ekkor került sor a diszciplináris illetve tanári mesterszakok akkreditációjára. A kar vezetői alapvető célkitűzésként jelölték ki, hogy minden alapszaknak legyen legalább egy (lehetőleg több) mesterszakos kapcsolódási lehetősége, vagyis a hallgatók folyamatosan az intézményben juthassanak el a mester- (korábbi fogalmak szerint: egyetemi) szintű végzettséghez. (Továbbá a mesterszak-kínálat vonzó legyen a más intézményekben szerzett alapszakos diplomával rendelkezők számára.) E törekvéseket siker koronázta, a Magyar Felsőoktatási és Akkreditációs Bizottság alkalmasnak találta a diszciplináris illetve a tanári mesterszakok széles kínálatához mind a megfelelő, színvonalas oktatói gárdát, mind pedig a képzési programokat. Diszciplináris mesterszakok: alkalmazott nyelvészet, filozófia, fordító és tolmács, kulturális antropológia, magyar nyelv- és irodalom, politikatudomány, szociológia, történelem. A tanári mesterszakok többsége (angoltanár, ember és társadalom műveltségterületi tanár, etikatanár, filozófiatanár, magyartanár, némettanár, történelemtanár) bölcsész szakokon kínál tanári kimenetet, míg a Miskolci Egyetem más karaival való együttműködésben valósul meg a földrajztanár (Műszaki Földtudományi Kar), mérnöktanár (anyagmérnök, Műszaki Anyagtudományi Kar) képzés. A képzési palettát felsőfokú szakképzések (gazdasági idegen nyelvű menedzser, idegennyelvi kommunikátor, titkárságvezető, csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó) illetve szakirányú továbbképzések folyamatos bővülő palettája tette az évek során egyre színesebbé. A Bölcsészettudományi Karon az Irodalomtudományi Doktori Iskola biztosítja a PhD-fokozat megszerzésének lehetőségét. A doktori iskola oktatói gárdája jogszabályoknak való megfelelést, valamint programjának magas színvonalát legutóbb a MAB 2009-ben illetve 2011-ben hozott határozatai erősítették meg.

2007-ben történt meg a kar szervezeti struktúrájának jelentős átalakulása, a szétaprózódó tanszéki szerkezetet a Kari Tanács határozata nyomán intézeti szerkezet váltotta fel, az egyes (néhány esetben intézeti tanszékekre tovább tagolódó) intézetek egy-egy képzésért felelős, a fel-

adatokat hatékonyabban ellátni képes szervezeti egységekbe szerveződtek. 2007-ben került sor továbbá a bölcsészkar 10 éves fennállásának, valamint a bölcsészképzés beindításának 15 éves évfordulója megünneplésének. Az ünnepi rendezvények mellett az évforduló szakmai tanácskozásra is lehetőséget nyújtott, melyen Manherz Károly felsőoktatásért felelős államtitkár is megjelent.

1997 után 2008. április 15–17. között került sor a MAB újabb akkreditációs Látogató Bizottságának vizsgálatára a miskolci bölcsészkaron is. Az átfogó, a képzés színvonalát, személyi összetételét, infrastrukturális ellátottságot, stb. egyaránt aprólékos gonddal ellenőrző testület jelentése nyomán a MAB határozatában továbbra is biztosította a képzés folyamatosságát, a vonatkozó dokumentum rendkívül pozitív képet festett nem csak az aktuális helyzetképről, hanem a kezdetek óta megtett út folyamatosságáról is: „Az eltelt bő másfél évtized alatt nagy fejlődési utat tett meg az intézmény. Kialakította stabilnak mondható képzési portfólióját, magas minősítettségi mutatókkal rendelkező oktatói bázissal rendelkezik, amelyen belül gyarapszik a helyben lakók, illetve a miskolci letelepedést választók tábora, az oktatói korfa tekintetében alapvetően megnyugtató a helyzet, a beiskolázás terén az elmúlt évig nem mutatkoztak gondok, a folyamatos belső infrastrukturális és technikai fejlesztések révén elhelyezése kedvező, épületekkel és tárgyi eszközökkel való ellátottság terén adottságai jónak mondhatók, különösebb kapacitásgondok e tekintetben nem vetődnek fel. Teherbíró képességének megfelelő voltára utal, hogy sikeresen tudott alkalmazkodni az új képzési szerkezet kívánalmaihoz a régi típusú képzési formák utolsó évfolyamainak végig vitele mellett, elkészítette több mesterképzési szak akkreditációra benyújtott szakindítási anyagát, s működő doktori képzése is eséllyel igyekszik alkalmazkodni az új követelmények támasztotta feltételekhez.” A legmagasabbra értékelt minőségbiztosítási szempontok mellett olyasmit is kiemeltek, mint például hogy a karon „erős elhivatottság-tudat és összetartó szellem hatja át mind az egyetemvezetői közeget, mind pedig a bölcsészkar belső világát. Az utóbbi illetően egyértelműen tenni akarást fűtő pozitív energiák észlelhetők a kari társadalom minden fő szegmensében; a dékáni vezetésben, a kari adminisztrációban, a vezető oktatói körben, intézeti és tanszéki közegekben és a kari hallgatói önkormányzat körében is.” A minden tekintetben pozitív vélemény azonban nem csupán megalégedettségre, hanem a további útkeresésre is sarkallta az oktatók és hallgatók közösségét.

Ezt mutatta például, hogy az elmúlt években a kar vezetése számos együttműködési megállapodást hozott tető alá hazai oktatási és kulturális intézményekkel, bekapcsolódott Miskolc város illetve a régió kutatási illetve egyéb programjaiba. Például a kar vezetése részt vett egy, a város kulturális klaszterét kidolgozó projektben, a Szociológiai Intézet a romastratégia kialakításában stb. Mindezek a programok a kar kapcsolati rendszerét, az oktatók kutatási bázisát, a hallgatók horizontját is jelentősen bővítették. A hallgatói aktivitásnak olyan, jelentős visszhangot kiváltó műhelyei is működnek, mint a történelem szakon a Jelenkortörténeti Műhely, a politológia szakon a Citromfa Politikai Műhely stb.

Érdekességként megjegyezhetjük, hogy a miskolci bölcsészkar eltelt két évtizede alatt három új felsőoktatási törvény által teremtett, a korábbihoz képest alapvetően új helyzethez kellett alkalmazkodnia, melyek lehetőségeit is kijelölték. (1993. évi LXXX., 2005. évi CXXXIX. illetve 2011. évi CCIV. törvények a felsőoktatásról.)

A miskolci bölcsészkart is elérte a 2000-es évek első évtizedének utolsó éveiben a humán- és társadalomtudományokat sújtó megszorítási hullám. A felvehető hallgatói létszámok folyamatos, központilag irányított és sok vonatkozásban vitatható alapokkal rendelkező csökkentése egyre komolyabb finanszírozási nehézségeket, az oktatói kar létszámát és lehetőségeit korlátok közé szorító tendenciákat von maga után. Azonban a sok nehézséget megélt intézmény a romló körülmények között is sikeresen keresi és találja a kiutakat, meg tud felelni vállalt hivatásának: a humán- és társadalomtudományi képzések, valamint a tanárképzés fellelegvőjének, legfontosabb szakmai-tudományos műhelyének számít Észak-Magyarországon, elfoglalta méltó és előkelő helyét az ország nagyobb múlttal rendelkező bölcsészkarainak sorában, sőt: megállja helyét azok versenyében.

A Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának húsz éves története nemcsak érdekes és tanulságos, de kötelező erővel is bír a közeljövőre nézve.

MISKOLCI EGYETEM
BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR